

JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET FÖRORDNING nr 2/VLA/2003

Datum 14.3.2003
Dnr 1592/00/2002

Ikraftträdelse- och giltighetstid
31.3.2003 - tills vidare

Bemyndigande
4, 5, 6 och 20 b § djurskyddslagen (247/1996)
49 § djurskyddsförordningen (396/1996)

Motsvarande EG-rättsakter
Rådets direktiv 1999/22/EG (31999L0022);
EGT nr L 94, 9.4.1999, s. 24

Ärende

DJURSKYDDSKRAV GÄLLANDE DJUR SOM HÅLLS I DJURPARKER OCH PÅ PERMANENTA DJURUTSTÄLLNINGAR

1 §

Syfte och tillämpningsområde

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar i denna förordning jämte bilagor bestämmelser om djurskyddskrav gällande djur som hålls i djurparker och på permanenta djurutställningar. Avsikten med förordningen är att skydda dessa djur mot alla former av onödigt lidande samt mot onödig smärta och plåga.

Denna förordning tillämpas på alla djur som hålls i djurparker och på permanenta djurutställningar, dock så att bilagorna 3 och 4 till förordningen tillämpas enbart på vilda djurarter, inklusive de arter som nämns i 25 § djurskyddsförordningen (396/1996) och pälsdjur.

Bestämmelserna i förordningen och dess bilagor är bindande. Bilagorna innehåller också rekommendationer som är skrivna i *kursiv*. Rekommendationerna är inte bindande.

Definitioner

I denna förordning avses med:

- 1) **förvaringsutrymme** ett stall, en kätte, en bur, ett rum, en bassäng, ett terrarium eller ett akvarium eller ett motsvarande utrymme inomhus eller utomhus, där djur hålls,
- 2) **rastgård** ett inhägnat eller på annat sätt klart avgränsat område avsett för hållande av djur utomhus, samt
- 3) **inomhusutrymme** ett med fyra väggar och tak försett utrymme, där djur hålls inomhus.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

Denna förordning träder i kraft den 31 mars 2003.

På djurparker och permanenta djurutställningar som är verksamma när denna förordning träder i kraft tillämpas bestämmelsen i punkt 1.1.5. i förordningens bilaga 1 från och med den 1 oktober 2003.

På djurparker och permanenta djurutställningar som är verksamma när denna förordning träder i kraft tillämpas utrymmeskraven enligt bilagorna 3 - 6 till denna förordning från och med den 1 januari 2008. Utrymmeskraven tillämpas dock på förvaringsutrymmen som renoveras grundligt före denna tidpunkt och på nya förvaringsutrymmen som byggs före denna tidpunkt.

På djurparker och permanenta djurutställningar som är verksamma när denna förordning träder i kraft tillämpas de utrymmeskrav som gäller förvaringsutrymmen avsedda för djur som avses i punkt 3.1.11. i bilaga 3 till denna förordning från och med den 1 januari 2013.

Helsingfors den 14 mars 2003

Jord- och skogsbruksminister

Jari Koskinen

Veterinäröverinspektör

Jaana Mikkola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

sida

Bilaga 1. Djurparker och permanenta djurutställningar	6
1.1. Allmänna krav på djurparker och permanenta djurutställningar	6
1.2. Allmänna krav på förvaringsutrymmen för djur	6
1.3. Förhållandena i ett förvaringsutrymme	7
1.4. Anordningar och redskap	8
1.5. Rastgårdar	8
1.5.1. Allmänna krav på rastgårdar	8
1.5.2. Inhägnande av en rastgård	8
1.6. Tillfällig djurhållning	9
Bilaga 2. Djurskötsel	10
2.1. Tillsyn över välbefinnandet	10
2.2. Vattning och utfodring	10
2.3. Reproduktion	11
Bilaga 3. Särskilda krav som gäller hållande av däggdjur	12
3.1. Däggdjur (<i>Mammalia</i>)	12
3.1.1. Kloakdjur (<i>Monotremata</i>)	12
3.1.2. Pungdjur (<i>Marsupialia</i>)	12
3.1.3. Insektätare (<i>Insectivora</i>)	13
3.1.4. Springnäbbmöss (<i>Macroscelidae</i>)	14
3.1.5. Spetsekorrar (<i>Tupaioidea</i>)	14
3.1.6. Fladdermöss (<i>Chiroptera</i>)	14
3.1.7. Primater (<i>Primates</i>)	15
3.1.8. Trögdjur (<i>Edentata</i>), myrkottar (<i>Pholidota</i>) och jordsvin (<i>Tubulidentata</i>)	16
3.1.9. Hardjur (<i>Lagomorpha</i>)	17
3.1.10. Gnagare (<i>Rodentia</i>)	17
3.1.11. Valar (<i>Cetacea</i>)	19
3.1.12. Rovdjur (<i>Carnivora</i>)	20
3.1.12.1. Hunddjur (<i>Canidae</i>)	20
3.1.12.2. Mårddjur (<i>Mustelidae</i>)	20
3.1.12.3. Halvbjörnar (<i>Procyonidae</i>)	21
3.1.12.4. Björnar (<i>Ursidae</i>)	22
3.1.12.5. Kattdjur (<i>Felidae</i>)	22
3.1.12.6. Hyenor (<i>Hyaenidae</i>)	23
3.1.12.7. Sibetdjur (<i>Viverridae</i>) och manguster (<i>Herpestidae</i>)	23
3.1.13. Sälldjur (<i>Pinnipedia</i>)	24
3.1.14. Elefantdjur (<i>Proboscidea</i>)	24
3.1.15. Klippgrävlingar (<i>Hyracoidea</i>)	25
3.1.16. Sirendjur (<i>Sirenia</i>)	25
3.1.17. Uddatåiga hovdjur (<i>Perissodactyla</i>)	25
3.1.17.1. Hästdjur (<i>Equidae</i>)	25
3.1.17.2. Noshörningar (<i>Rhinocerotidae</i>)	25
3.1.17.3. Tapirer (<i>Tapiridae</i>)	26
3.1.18. Partåiga hovdjur (<i>Artiodactyla</i>)	26
3.1.18.1. Flodhästar (<i>Hippopotamidae</i>)	26
3.1.18.2. Svin (<i>Suidae</i>) och navelsvin (<i>Tayassuidae</i>)	26
3.1.18.3. Kameldjur (<i>Camelidae</i>)	27
3.1.18.4. Gaffelantiloper (<i>Antilocapridae</i>)	27
3.1.18.5. Slidhornsdjur (<i>Bovidae</i>)	27

3.1.18.6.	Hjortdjur (<i>Cervidae</i>)	28
3.1.18.7.	Giraffdjur (<i>Giraffidae</i>)	29
3.1.18.8.	Myskhjortar (<i>Moschidae</i>)	29
3.1.18.9.	Mushjortar (<i>Tragulidae</i>)	29
Bilaga 4.	Särskilda krav som gäller fågelhållning	30
4.1.	Fåglar (<i>Aves</i>)	30
4.1.1.	Strutsfåglar (<i>Struthioniformes</i>), nandufåglar (<i>Rheiformes</i>) och kasuarfåglar (<i>Casuariiformes</i>)	30
4.1.2.	Kivifåglar (<i>Apterygiformes</i>)	31
4.1.3.	Pingvinfåglar (<i>Sphenisciformes</i>)	31
4.1.4.	Lomfåglar (<i>Gaviiformes</i>) och doppingfåglar (<i>Podicipediformes</i>)	31
4.1.5.	Stormfåglar (<i>Procellariiformes</i>) och pelikanfåglar (<i>Pelecaniformes</i>)	32
4.1.6.	Storkfåglar (<i>Ciconiiformes</i>) och tran- och rallfåglar (<i>Gruiformes</i>)	32
4.1.7.	Andfåglar (<i>Anseriformes</i>) och vadarfåglar (<i>Charadriiformes</i>)	33
4.1.8.	Dagrovfåglar (<i>Falconiformes</i>)	33
4.1.9.	Ugglor (<i>Strigiformes</i>) och skärrfåglar (<i>Caprimulgiformes</i>)	34
4.1.10.	Hönsfåglar (<i>Galliformes</i>) och stubbstjärthöns (<i>Tinamiformes</i>)	34
4.1.11.	Duvfåglar (<i>Columbiformes</i>)	35
4.1.12.	Papegojåglar (<i>Psittaciformes</i>)	35
4.1.13.	Gökfåglar (<i>Cuculiformes</i>)	36
4.1.14.	Seglarfåglar (<i>Apodiformes</i>)	36
4.1.15.	Blåkråkefåglar (<i>Coraciiformes</i>)	36
4.1.16.	Hackspettartade fåglar (<i>Piciformes</i>), musfåglar (<i>Coliiformes</i>) och trogoner (<i>Trogoniformes</i>)	37
4.1.17.	Tättingar (<i>Passeriformes</i>)	37
Bilaga 5.	Särskilda krav som gäller hållande av kräldjur och groddjur	39
5.1.	Kräldjur och groddjur	39
5.2.	Kräldjur (<i>Reptilia</i>)	40
5.2.1.	Sköldpaddor (<i>Testudines</i>)	40
5.2.1.1.	Landsköldpaddor (<i>Testudinidae</i>)	40
5.2.1.2.	Havssköldpaddor (<i>Cheloniidae</i>) och havslädersköldpaddor (<i>Dermochelyidae</i>)	40
5.2.1.3.	Övriga sköldpaddor	41
5.2.2.	Krokodilartade kräldjur (<i>Crocodylia</i>)	41
5.2.3.	Ormar (<i>Serpentes</i>)	41
5.2.3.1.	Äkta blindormar (<i>Leptotyphlopidae</i>), maskormar (<i>Anomalepididae</i> , <i>Typhlopidae</i>), rullormar (<i>Aniliidae</i>), cylinderormar (<i>Cylindrophiidae</i>), korallcylinderormar (<i>Anomochilidae</i>) och sköldsvansormar (<i>Uropeltidae</i>)	42
5.2.3.2.	Boaormar (<i>Boidae</i>), ledkäksboaormar (<i>Tropidophiidae</i>), Mauritiusboor (<i>Bolyeridae</i>), pytonormar (<i>Pythonidae</i>), glansormar (<i>Xenopeltidae</i>) och jordhuggormar (<i>Atractaspididae</i>)	42
5.2.3.3.	Snokar (<i>Colubridae</i>), giftsnokar (<i>Elapidae</i>), huggormar (<i>Viperidae</i>) och skallerormar (<i>Crotalidae</i>)	43
5.2.3.4.	Vårtormar (<i>Achrochordidae</i>), havsormar (<i>Hydrophiidae</i>) och vattensnokar (<i>Homalopsinae</i>)	43
5.2.4.	Ödlor (<i>Sauria</i>)	43
5.2.4.1.	Kameleonter (<i>Chamaeleonidae</i>)	44
5.2.4.2.	Varaner (<i>Varanidae</i>)	44
5.2.4.3.	Övriga ödlor	44

5.3.	Groddjur (<i>Amphibia</i>)	45
5.3.1.	Grodor (<i>Anura</i>)	45
5.3.2.	Stjärtgrodor (<i>Caudata</i>)	46
Bilaga 6.	Särskilda krav som gäller hållande av fiskar	47
6.1.	Fiskar (<i>Pisces</i>)	47

Bilaga 1. Djurparker och permanenta djurutställningar

1.1. Allmänna krav på djurparker och permanenta djurutställningar

1. Djurparker och permanenta djurutställningar skall vara sådana att deras terräng, växtlighet, byggnader och konstruktioner lämpar sig för djurhållning. Omgivningen skall vara tillräckligt lugn och bullerfri.
2. Djurparker och permanenta djurutställningar skall ha ändamålsenliga utrymmen och redskap för hållande, undersökning, hantering och skötsel av djur samt hygieniska utrymmen för tillverkning och förvaring av mat och dryck. Det skall finnas ändamålsenliga utrymmen för att skilja djur från varandra.
3. Förvaringsutrymmen för djur skall placeras så att det finns tillräckligt med utrymme för inspektion och skötsel av djur. Djur som hålls i olika förvaringsutrymmen får inte komma åt att skada eller smutsa ner varandra.
4. Vid djurparker och permanenta djurutställningar skall skadliga gnagare och andra skadedjur bekämpas samt se till att djuren inte blir utsatta för skadegörelse.
5. Djurparker och permanenta djurutställningar skall ha ändamålsenliga program gällande djurskötsel och dessa program skall omfatta förebyggande hälsovård, behandling av sjukdomar samt utfodring av djur.

1.2. Allmänna krav på förvaringsutrymmen för djur

1. Antalet djur skall vara lämpligt i förhållande till förvaringsutrymmets storlek, terräng och växtlighet. När ett förvaringsutrymme planeras skall djurart samt djurens storlek, kön, åldersfördelning och aktivitet beaktas.
2. I förvaringsutrymmet skall det vara möjligt för djuren att dra sig undan från andra djur och vid behov också från publik för vila, parning, födsel och skötsel av ungar. I sådana förvaringsutrymmen där publik har tillträde till samma utrymme som djuren skall det vara möjligt för djuren att om de så önskar dra sig utom räckhåll för åskådarna.
3. Ett inomhusutrymme skall vara lätt att hålla rent och skall vid behov kunna desinfekteras.
4. För vilda djurarter skall förvaringsutrymmet så långt som möjligt likna djurartens naturliga livsmiljö. Förvaringsutrymmet skall vara inrett och utrustat med beaktande av djurartens behov och där skall finnas erforderlig stimulans och sådant material att djuren kan tillgodose de beteendemässiga behov som är typiska för arten, såsom att klättra, gräva, gnaga, gömma sig, söka skydd, bada, simma, dyka eller bygga bo. Om det förutom ett landområde finns en vattenbassäng eller ett vattenområde i förvaringsutrymmet skall förhållandet mellan dessa ytor vara lämpligt för den djurart och det antal djur som hålls där.
5. I ett förvaringsutrymme för ett djurart till vars levnadsvanor simning eller vistelse i vatten hör skall det finnas en vattenbassäng. Bassängens storlek och vattenmängd skall motsvara djurartens behov. Hålls flera djur i samma förvaringsutrymme skall alla

samtidigt kunna vistas i bassängen eller på land. Övergången mellan land och vatten skall vara utformad så att djuren lätt kan ta sig mellan dem.

6. Förvaringsutrymmena skall vara sådana att djuren inte kan fastna i utrymmets eller inredningens konstruktioner eller skada sig på annat sätt, och de får inte vara försedda med vassa kanter eller utskjutande delar som djuret kan skada sig på. Golvet eller grunden skall vara lämplig för djurarten och sådan att djuret inte kan fastna i det eller skada sig på annat sätt.
7. Förvaringsutrymmets dörr, grind eller motsvarande lucka skall till sin storlek, konstruktion och utformning vara sådan att djuren kan avlägsnas från utrymmet utan risk för att de skadar sig.

1.3. Förhållandena i ett förvaringsutrymme

1. Luft- och vattenkvaliteten, temperaturen och den relativa luftfuktigheten i ett förvaringsutrymme skall vara anpassade för djurarten i fråga. Ventilationen får inte ge upphov till drag som kan vara skadligt för djuren.
2. Ett inomhusutrymme skall ha en sådan ventilation att dammängden eller halterna av skadliga gaser i luften inte blir skadligt höga.
3. Om ventilationen eller upprätthållandet av vattenkvaliteten, temperaturen eller den relativa luftfuktigheten i förvaringsutrymmet huvudsakligen baserar sig på ett maskinellt system, skall det även vid eventuella fel i anläggningarna vara möjligt att ordna förhållandena som är tillräckliga med tanke på djurens hälsa och välbefinnande. I ett maskinellt system skall det vid behov finnas ett alarmsystem som slår larm vid en störning. Alarmsystemet skall testas regelbundet.
4. Vattnet i förvaringsutrymmets vattenbassänger skall vara rent och av god kvalitet samt ha en temperatur, salthalt och andra egenskaper som är lämpliga för arten i fråga.
5. Belysningen i förvaringsutrymmet skall vara sådan att djuren kan förverkliga sina art-typiska beteendemässiga behov och naturliga aktivitetstider. Belysningen får inte ge upphov till skada eller men hos djuren.
6. Djuren får inte ständigt vara utsatta för buller från omgivningen.

Ett inomhusutrymme är försett med fönster eller en motsvarande konstruktion som släpper igenom dagsljus.

I ett utrymme inomhus överskrider halten av skadliga gaser och föroreningar i luften inte följande gränsvärden:

ammoniak	10 ppm*
koldioxid	3000 ppm*
svavelväte	0,5 ppm*
organiskt damm	10 mg/m ³

**ppm = halten av ämnet uttryckt i miljondelar*

1.4. Anordningar och redskap

1. Anordningar och redskap avsedda för djurhållning skall lätt kunna hållas rena och vid behov kunna desinfekteras. I ytbehandlingen får inte träskyddskemikalier, målfärg eller andra ämnen användas på ett sådant sätt att de kan orsaka förgiftning hos djur.
2. Anordningar och redskap avsedda för djurhållning skall placeras så att djuren inte kan skada sig på dem. Elledningar och elektriska installationer samt föremål som kan skada djuren skall vid behov täckas eller placeras så att de är utom räckhåll för djuren. I förvaringsutrymmet skall kärl och anordningar som är avsedda för utfodring och vattning av djuren placeras på ett sådant sätt att alla djur kan äta och dricka utan svårighet.
3. Anordningar och redskap som är avsedda för djurhållning skall hållas i gott skick så att de varken skadar djuren eller äventyrar deras hälsa eller välbefinnande.

1.5. Rastgårdar

1.5.1. Allmänna krav på rastgårdar

1. Terrängen, växtligheten och marken i en rastgård skall lämpa sig för djurarten i fråga. Underlaget skall vara sådant att det kan hållas tillräckligt torrt och rent. Vid behov skall marken vara täckdikad eller dränerad. Rastgården får inte vara hal på ett sådant sätt att djuren riskerar att skada sig.
2. En rastgård skall vara tillräckligt rymlig med hänsyn till djurens art, storlek och aktivitetsbehov samt antalet djur och gruppens sociala uppbyggnad. Rastgårdens omgivning skall vara tillräckligt lugn och bullerfri.
3. Djur i en rastgård skall med beaktande av djurart ha antingen ett väderskydd eller lämpliga platser i terrängen eller sådana konstruktioner vilka ger ett tillräckligt skydd mot ogynnsamma väderleksförhållanden.
4. In- och utgångarna till en rastgård skall vara trygga för djuren.

Botten i en rasthage är sådan att djurens klor, hovar, klövar och trampdynor nöts på ett naturligt sätt.

1.5.2. Inhägnande av en rastgård

1. En rastgård skall ha ett tillräckligt starkt och högt stängsel eller ett motsvarande sådant hinder som under alla årstider effektivt hindrar djur från att rymma från rastgården samt hindrar djur som är skadliga eller menliga för djuren i rastgården från att ta sig in. Vid behov skall det läggas tak på rastgården.
2. Djuren skall lätt kunna upptäcka stängslet eller andra hinder. I en rastgård får det inte finnas för trånga eller vassa vinklar.
3. Stängslet eller de övriga hindren i en rastgård skall vara trygga för djuren och gjorda av ett material som lämpar sig för djurarten i fråga. Stängslet eller de övriga hindren

skall vara konstruerade så att djuren inte kan fastna med huvud, ben eller andra kroppsdelar. Taggråd får inte användas för inhägnad av rastgården.

4. När stängselmaterialet, grindarna eller stolparna behandlas får träskyddsmedel, målarfärger eller andra medel inte användas så, att de kan leda till förgiftning hos djuren. Stängsel och övriga hinder samt konstruktioner i anslutning till dessa skall hållas i gott skick så, att de inte skadar djuren eller äventyrar deras hälsa eller välbefinnande. Skicket på stängsel och övriga hinder skall kontrolleras regelbundet och fel som noterats skall lagas utan dröjsmål. Träd i närheten av ett stängsel eller ett hinder skall avlägsnas, om deras tillstånd är sådant att det finns en väsentlig risk för att de faller och skadar stängslet eller hindret.

1.6. Tillfällig djurhållning

1. Från minimikraven på utrymme i bilagorna 3-6 kan göras tillfälliga avvikelser av motiverade skäl. Sådana skäl är bland annat karantän, reproduktion eller förhindrande av reproduktion samt skötsel och rehabilitering av skadade vilda djur i farmförhållanden, om avsikten är att släppa det omhändertagna djuret tillbaka till naturen.

Bilaga 2. Djurskötsel

2.1. Tillsyn över välbefinnandet

1. Djurens välbefinnande skall kontrolleras tillräckligt ofta, dock åtminstone en gång om dagen. Djur, som på basis av en allmän inspektion behöver ytterligare inspektion, skall utan dröjsmål inspekteras särskilt. Särskild uppmärksamhet skall ägnas tillsynen av djurens hälsa och välbefinnande under reproduktionstiden och alltid när väsentliga förändringar i omständigheterna inträffar. Om det vid tillsynen observeras något som avviker från det sedvanliga, skall omedelbara åtgärder vidtas för att utreda och avhjälpa situationen.
2. Djuren får inte störas i onödan. Djuren skall infångas och hanteras så att de vållas så litet stress och fara för att de skadar sig som möjligt.
3. I mån av möjlighet skall djuren ha möjlighet till socialt umgänge med individer av samma art, om detta beteende är typiskt för arten. Ett djur får avskiljas från dess artfränder endast tillfälligt och av godtagbara skäl.
4. Vid placering av djur i utrymmen i en djurpark och vid en permanent djurutställning skall olika djurarters och djurindividers karaktär och behov av att dra sig undan från varandra beaktas. I förvaringsutrymmet skall det då finnas tillräckligt med sikthinder eller andra skydd.
5. Vid sammanslagning av grupper av djur eller när nya djur införs i gruppen, skall särskild uppmärksamhet fästas vid eventuella beteendeproblem till följd av omställningar i de sociala relationerna. Djur som uppträder aggressivt mot varandra eller annars kan skada varandra skall hållas åtskilda, eller så skall djuren ha möjlighet att fly och gömma sig undan de andra djuren.
6. Djurens naturliga aktivitetstider skall beaktas i de dagliga skötselrutinerna samt i användningen av utomhus- och inomhusutrymmen. Särskild uppmärksamhet skall fästas vid att djur vilkas naturliga aktivitetstider avviker från de normala, till exempel med anledning av nattaktivitet, vintersömn eller vinterdvala, skall ges möjlighet att följa dessa naturliga levnadsvanor. Om ett djur försänks i viloperiod skall djuret gradvis förberedas för denna i enlighet med artens behov.
7. Man skall sträva efter att främja djurens allmänna välbefinnande genom att erbjuda dem lämpliga stimulanser.

2.2. Vattning och utfodring

1. Utfodringen skall ordnas så, att alla djuren i ett förvaringsutrymme kan äta samtidigt om de önskar. Ett djur högre upp på den sociala rangskalan får inte tillåtas dominera hela foderplatsen. Alla djur i förvaringsutrymmet skall ha tillfälle att äta i lugn och ro. Vid behov skall det finnas en särskild foderplats som endast är tillgänglig för ungar och unga djur.

2. Djuren skall dagligen ha tillgång till en tillräcklig mängd rent vatten. På vintern skall drickskopparna vara sådana att djurens tunga inte fryser fast i kopparna. Vid användning av automatiska vattningsanordningar skall djuren vänjas att använda dem.
3. Näringen skall till näringämnessammansättningen vara lämpligt för djurarten i fråga. Vid utfodringen skall särskild uppmärksamhet fästas vid artspecifika krav på fodrets näringsinnehåll och då skall djurets ålder, storlek och kön samt årstiden beaktas. Beträffande utfodringsmetoderna och utfodringstiderna skall varje djurarts artspecifika beteende beaktas och i samband med utfodringen skall man sträva efter att aktivera djuren genom att utnyttja möjligheter att söka, fånga och gömma föda samt andra möjligheter.
4. De kärl, anordningar och redskap som används vid utfodringen och vattningen skall hållas rena. Urin och avföring får inte förorena fodret eller dricksvattnet.
5. Om ett djur måste utfodras med levande djur med anledning av att djuret skall återbördas till naturen eller av någon annan ofrånkomlig anledning skall de djur som inte blivit uppätta avlägsnas från förvaringsutrymmet omedelbart efter utfodringen.

2.3. Reproduktion

1. Vid behov skall det finnas ett ändamålsenligt boutrymme för djuren samt lämpligt material att bygga bo av.
2. En hona skall ges möjlighet att föda på en lugn plats som är lämplig för arten i fråga. En hona som gör sig i ordning för födsel eller som sköter ungar skall ha möjlighet att dra sig undan från andra djur och publik.

Bilaga 3. Särskilda krav som gäller hållande av däggdjur

3.1. Däggdjur (*Mammalia*)

De utrymmeskrav som gäller förvaringsutrymmen avsedda för däggdjur tillämpas på ensamlevande däggdjur jämte ungar samt på parvis levande däggdjur jämte ungar, eller däggdjur som lever i en grupp, som kommer bra överens, jämte ungar, om inte något annat särskilt bestäms nedan. Har minimikraven på utrymme angetts för ett djur, avses med detta ett fullvuxet djur.

I denna bilaga avses med ett däggdjurs storlek, med undantag av fladdermöss, den genomsnittliga vikten av ett fullvuxet djur av arten.

3.1.1. Kloakdjur (*Monotremata*)

I ett förvaringsutrymme för kloakdjur skall det finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt lämpliga gömställen, såsom till exempel grottor, hålor eller ihåliga trädstammar.

Myrpiggsvin skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 20 m².

3.1.2. Pungdjur (*Marsupialia*)

I ett förvaringsutrymme för pungdjur skall det, om artens behov kräver, finnas grottor, trädhålor eller ihåliga trädstammar att sova och gömma sig i samt möjligheter att klättra eller gräva.

Små känguruer (< 10 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 12 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 50 m².

Medelstora känguruer (10 – 40 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 3 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

Stora känguruer (> 40 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 40 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 1000 m².

Övriga marklevande pungdjur (≤ 1 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 4 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

Övriga marklevande pungdjur (> 1 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 6 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 10 m².

Trädkänguruer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 12 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 50 m².

Övriga trädlevande pungdjur (≤ 1 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 4 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 2 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

Övriga trädlevande pungdjur (> 1 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 6 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 10 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Koalor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 50 m².

Tre av väggarna i förvaringsutrymmet skyddar från insyn.

Vombater och pungdjävlar, vilka hålls inomhus året runt, skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m². Om djuren har tillgång till en rastgård skall ytan på inomhusutrymmet vara minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m².

I förvaringsutrymmet skall det finnas gräv möjligheter.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 50 m².

3.1.3. Insektätare (*Insectivora*)

I ett förvaringsutrymme för insektätare skall det finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt tillräckligt med gömställen och skyddsställen. I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, dessutom finnas möjligheter till klättring eller simning.

Igelkottar skall, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 10 m². Andra än tropiska igelkottar skall ha en rastgård vars yta är minst 10 m² per djur.

Igelkottar skall ha möjlighet att gå i vinterdvala.

Tanrekar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m².

I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, finnas en vattenbassäng vars yta är minst 1 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

Vattennäbbmöss skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m². I förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng.

Övriga näbbmöss skall ha ett inomhusutrymme på minst 1 m². Inomhusutrymmet skall vara uppvärmbart, om artens behov kräver det.

Mullvadar skall ha ett inomhusutrymme vars bredd är minst 1 m och längd minst 2 m. I förvaringsutrymmet skall det finnas material som lämpar sig för grävning och är minst 0,5 m djupt.

3.1.4. Springnäbbmöss (*Macroscelidea*)

I ett förvaringsutrymme för springnäbbmöss skall det finnas sådant bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt tillräckligt med skyddsställen.

Springnäbbmöss skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 3 m².

3.1.5. Spetsekorrar (*Tupaioidea*)

I ett förvaringsutrymme för spetsekorrar skall det finnas klättringsmöjligheter och, om artens behov kräver det, även möjligheter att bada i vatten. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med skyddshålor och bohålor.

Tupajor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 2,5 högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

3.1.6. Fladdermöss (*Chiroptera*)

I ett förvaringsutrymme för fladdermöss skall djuren ha möjlighet att sova på ett för arten naturligt sätt. Fladdermöss skall, om artens behov kräver det, ha möjlighet att gå i vinterdvala.

Ett inomhusutrymme för fladdermöss skall, om artens behov kräver det, vara uppvärmbart. Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Fladdermöss (artens vingbredd < 50 cm) skall ha ett inomhusutrymme på minst 10 m². Förvaringsutrymmets längsta vägg skall vara minst 5 m lång.

Fladdermöss (artens vingbredd 50 – 100 cm) skall ha ett inomhusutrymme på minst 40 m². Förvaringsutrymmets längsta vägg skall vara minst 8 m lång.

Fladdermöss (artens vingbredd 100 – 150 cm) skall ha ett inomhusutrymme på minst 80 m². Förvaringsutrymmets längsta vägg skall vara minst 12 m lång.

Fladdermöss (artens vingbredd > 150 cm) skall ha ett inomhusutrymme på minst 100 m². Förvaringsutrymmets längsta vägg skall vara minst 15 m lång.

3.1.7. Primater (*Primates*)

Inredningen i ett förvaringsutrymme för primater skall vara sådan att djuren har gott om klättermöjligheter. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och ställen att dra sig undan till, belägna på olika höjder. I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, finnas tillräckligt med bohålor eller bolådor. I ett förvaringsutrymme för människoapor skall det finnas lämpligt material att bygga sovplatser av.

I förvaringsutrymmen för primater används mjukt naturmaterial, såsom halm eller lämpligt jordmaterial som golv- eller bottenmaterial.

Små trädlevande apor och halvapor (< 1,5 kg; till exempel kloapor, lorier, galagoer) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 2,5 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

Medelstora trädlevande apor och halvapor (1,5 – 5 kg; till exempel saki, uakarier, kapucinapor, makier, nattapor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 20 m².

Stora trädlevande apor och halvapor (> 5 kg; till exempel guerezor, ullapor, indrier, spindelapor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 4 m högt.

Marklevande apor (till exempel babianer, gelador, husarapor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Människoapor (gibboner, schimpanser, dvärgschimpanser, orangutanger) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 100 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 5 m högt.

Gorillor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 150 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 5 m högt.

3.1.8. Trögdjur (*Edentata*), myrkottar (*Pholidota*) och jordsvin (*Tubulidentata*)

I ett förvaringsutrymme för trögdjur, myrkottar och jordsvin skall det finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt, om artens behov kräver det, bohålor eller bolådor.

Bältor (≤ 10 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m^2 .

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m^2 .

Det finns en vattenbassäng i bältornas förvaringsutrymme.

Bältor (> 10 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m^2 . Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m^2 .

Det finns en vattenbassäng i bältornas förvaringsutrymme.

Myrslokar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m^2 per djur. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 50 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt. Det skall finnas klättermöjligheter i förvaringsutrymmet.

Det finns en vattenbassäng i myrslokarnas förvaringsutrymme.

Jättemyrslokar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m^2 per djur. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m^2 .

Sengångare skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m^2 . Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Det skall finnas klättermöjligheter i förvaringsutrymmet.

Myrkottar (≤ 5 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt. Det skall finnas klättermöjligheter i förvaringsutrymmet.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m^2 .

Myrkottar (> 5 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m^2 . Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m^2 .

Jordsvin skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m^2 . Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m^2 .

I förvaringsutrymmet skall det finnas minst $1,5 \text{ m}^2$ grottutrymme per djur.

3.1.9. Hardjur (*Lagomorpha*)

I ett förvaringsutrymme för hardjur skall det finnas tillräckligt med skyddsställen och gömställen. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning.

Hardjur skall ha tillgång till foder eller annat gnagmaterial för trimning av tänderna.

Sådana arter av hardjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Harar och fältharar skall ha en rastgård vars yta är minst 200 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 4 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 10 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Kaniner skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 6 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 50 m².

Pipharar som hålls inomhus året runt skall ha ett inomhusutrymme på minst 20 m². Om djuren har tillgång till en rastgård skall inomhusutrymmet vara minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 6 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 20 m².

3.1.10. Gnagare (*Rodentia*)

I ett förvaringsutrymme för gnagare skall det finnas tillräckligt med skyddsställen och gömställen samt bottenmaterial som lämpar sig för grävning. I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, vara möjligt att bada i sand eller motsvarande material.

Gnagare skall ha tillgång till foder eller annat gnagmaterial för trimning av tänderna.

Sådana arter av gnagare som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i en rastgård året runt.

Bävvar skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 300 m². Av rastgården skall minst 100 m² utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup varierar mellan 0,5 – 2 m.

Bävvar skall ha tillgång till träd och grenar som gnag- och byggmaterial.

Vattenområdets strandlinje är minst 30 m lång.

Bävvarna kan ta sig till inomhusutrymmet under vattenytan.

Sumpbävvar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 12 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng

vars yta är minst 6 m² och vattendjup minst 0,3 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m². Av rastgården skall minst 20 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 0,3 m.

Bisamrättor skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 5 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 30 m². Av rastgården skall minst 10 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 0,3 m.

Möss och sorkar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 0,5 m².

I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, finnas gräv- och klättermöjligheter.

Vattensorkar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m². I förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 1 m².

Råttor och hamstrar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m².

I ett förvaringsutrymme för råttor skall det finnas klättermöjligheter.

Piggsvin och trädpiggsvin skall ha en rastgård vars yta är minst 25 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 30 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I ett förvaringsutrymme avsett för piggsvin skall det finnas grävmöjligheter.

Ett förvaringsutrymme för trädpiggsvin skall vara minst 3 m högt och i utrymmet skall det finnas klättermöjligheter.

Vildmarsvin skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 10 m².

Maror skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 12 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m².

Kapybaror skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m². Av rastgården skall minst 70 m² utgöras av en vattenbassäng.

Agutier och pakor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 20 m².

Präriehundar och jordekorrar skall ha ett inomhusutrymme på minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 40 m².

I förvaringsutrymmet skall det finnas gräv möjligheter.

Murmeldjur skall, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m². Djuren skall ha en rastgård vars yta är minst 40 m².

Murmeldjur skall ha möjlighet att sova vintersömn samt gräv möjligheter.

Trädlevande gnagare skall ha en rastgård vars yta är minst 10 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 6 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt. I förvaringsutrymmet skall det finnas tillräckliga klättermöjligheter.

3.1.11. Valar (Cetacea)

Valar skall kunna simma, dyka och hoppa över vattenytan i förvaringsutrymmet.

I vattenbassängen skall det finnas ett ändamålsenligt filtrerings- och reningssystem. Vattnet skall vara rent och klart och dess temperatur och kvalitet skall motsvara artens behov.

Botten i valarnas bassäng är profilerad.

Flasknosdelfiner skall ha en vattenbassäng vars yta är minst 400 m² per fem djur och vattenmängd minst 1500 m³ per fem djur. För varje därpåföljande djur skall det finnas ytterligare minst 75 m² per djur och dessutom ytterligare minst 250 m³ vatten per djur. Vattenbassängen skall vara minst 7 m bred på det bredaste stället och vattenbassängens genomsnittliga vattendjup skall vara minst 3,5 m. I vattenbassängen skall det dessutom finnas ett grundare område där vattendjupet är högst 1,5 – 2 m.

Det fria utrymmet ovanför uppvisningsbassängen skall vara minst 5 m.

I en bassäng vars yta är mindre än 90 m² och vattenmängd mindre än 280 m³ får delfiner inte hållas annat än av godtagbara skäl och kortvarigt. En bassäng som används för isolering under delfinernas reproduktionstid skall dock ha en yta på minst 110 m².

Bullernivån i förvaringsutrymmet skall vara så låg som möjligt.

Reproduktionsbassängen är inte cirkelformad.

För reducering av vattnets vågrörelser finns ett grunt område på vattenbassängernas utkanter eller något annat arrangemang som reducerar fenomenet att vågor återkastas från bassängens väggar.

3.1.12. Rovdjur (*Carnivora*)

3.1.12.1. Hunddjur (*Canidae*)

I ett förvaringsutrymme för hunddjur skall det vara möjligt för djuren att dra sig undan från sina artfränder. I förvaringsutrymmet skall det finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning, viloavsatser belägna på olika höjder samt ett tillräckligt antal lämpliga boplatser. Om flera djur hålls i samma förvaringsutrymme skall det finnas så många boplatser att alla djur kan använda dem samtidigt.

Sådana arter av hunddjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Hunddjur (< 10 kg; till exempel rävar, mårdhundar, fjällrävar) skall ha en rastgård vars yta är minst 600 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Mårdhundar skall ha möjlighet att sova vintersömn.

I ett förvaringsutrymme för buskhundar skall det finnas en vattenbassäng.

Ökenrävar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 100 m².

Hunddjur (10 – 30 kg; till exempel schakaler, manvargar) skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Vargar och hyenahundar skall ha en rastgård vars yta är minst 2000 m².

Hyenahundar skall dessutom ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m².

3.1.12.2. Mårddjur (*Mustelidae*)

I ett förvaringsutrymme för mårddjur skall det finnas sådant bottenmaterial som lämpar sig för grävning. Djuren skall dessutom ha klättermöjligheter och möjligheter att förverkliga sitt naturliga behov av att gömma saker. I förvaringsutrymmet skall det finnas en boplatser. Om flera djur hålls i samma förvaringsutrymme skall det finnas så många boplatser att alla djur kan använda dem samtidigt.

Sådana arter av mårddjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Mårddjur (< 0,5 kg; till exempel småvesslor, hermeliner) skall ha en rastgård vars yta är minst 6 m² per djur. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusut-

rymme på minst 6 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Mårddjur (0,5 – 3 kg; till exempel minkar, skunkar, illrar) skall ha en rastgård vars yta är minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 15 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, finnas en vattenbassäng eller ett vattenområde vars yta är minst 2 m².

Mårdar skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Mårddjur (> 3 kg; till exempel grävlingar) skall ha en rastgård vars yta är minst 100 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 30 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Djuren skall, om artens behov kräver det, ha möjlighet att sova vintersömn.

Uttrar skall ha en rastgård vars yta är minst 75 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 150 m². Av rastgården skall minst 25 m² utgöras av en vattenbassäng. I vattenbassängen skall ett tillräckligt stort område, där vattendjupet är minst 1 m, vara avsett för simning och dykning. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 60 m². I inomhusutrymmet skall det då finnas en vattenbassäng vars yta är minst 20 m² och genomsnittliga vattendjup minst 0,7 m.

Vattenområdets strandlinje i rastgården är minst 30 m lång.

Jätteuttrar och havsuttrar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 100 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 50 m² och genomsnittliga vattendjup minst 1,5 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 400 m². Av rastgården skall minst 200 m² utgöras av en vattenbassäng. Det genomsnittliga vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 1,5 m.

Järvar skall ha en rastgård vars yta är minst 200 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 400 m².

I förvaringsutrymmet skall det vara möjligt att bada i vatten.

3.1.12.3. Halvbjörnar (*Procyonidae*)

I ett förvaringsutrymme för halvbjörnar skall det finnas ett tillräckligt antal boplatser och platser att dra sig undan till samt bottenmaterial som lämpar sig för grävning. Djuren skall dessutom ha klättermöjligheter och möjligheter att förverkliga sitt naturliga behov av att gömma saker.

Sådana arter av halvbjörnar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Halvbjörnar (till exempel tvättbjörnar, kattbjörnar, näsbjörnar) skall ha en rastgård vars yta är minst 80 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

I ett förvaringsutrymme för tvättbjörnar skall det finnas en vattenbassäng.

Jättepandor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 100 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

3.1.12.4. Björnar (*Ursidae*)

I ett förvaringsutrymme för björnar skall det finnas tillräckligt med skyddsställen, bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt en vattenbassäng.

Björnar skall, om artens behov kräver det, ha möjlighet att sova vintersömn.

Sådana björnar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Isbjörnar skall ha en rastgård vars yta är minst 500 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 1000 m². Av rastgården skall minst 300 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 2,5 m.

Malajbjörnar och glasögonbjörnar skall ha en rastgård vars yta är minst 500 m². I rastgården skall det finnas tillräckligt med träd för klättring. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 50 m².

Övriga björnar skall ha en rastgård vars yta är minst 400 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 800 m². I rastgården skall det finnas tillräckligt med träd för klättring. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 50 m².

3.1.12.5. Kattdjur (*Felidae*)

I ett förvaringsutrymme för kattdjur skall det finnas sovplatser, skyddsställen och boplatser som är belägna på olika höjder, samt klättermöjligheter.

Sådana arter av kattdjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Små kattdjur (< 10 kg) skall ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 80 m². Rastgården skall vara minst 3 m hög.

Medelstora kattdjur (10 – 20 kg) skall ha en rastgård vars yta är minst 300 m². Rastgården skall vara minst 3 m hög. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inom-

husutrymme på minst 10 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I ett förvaringsutrymme för fiskarkatter skall det finnas en vattenbassäng.

Stora kattdjur (> 20 kg) skall ha en rastgård vars yta är minst 500 m². Rastgården skall vara minst 4 m hög. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 15 m² per djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I ett förvaringsutrymme för jaguarer skall det finnas en vattenbassäng.

Lejon och tigrar skall ha en rastgård vars yta är minst 800 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I ett förvaringsutrymme för tigrar skall det finnas en vattenbassäng.

Geparder skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 25 m² per djur. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 1000 m².

3.1.12.6. Hyenor (*Hyaenidae*)

I ett förvaringsutrymme för hyenor skall det finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning och ett tillräckligt antal skyddsställen och bolådor.

Hyenor (≤ 30 kg) och jordvargar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 24 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 1000 m².

I ett förvaringsutrymme för hyenor och jordvargar finns det en vattenbassäng.

Hyenor (> 30 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 2000 m².

3.1.12.7. Sibetdjur (*Viverridae*) och manguster (*Herpestidae*)

I ett förvaringsutrymme för sibetdjur och manguster skall det finnas tillräckligt med bohålor, bottenmaterial som lämpar sig för grävning samt klättermöjligheter. I förvaringsutrymmet skall det, om artens behov kräver, finnas en vattenbassäng som lämpar sig för simning.

Manguster (≤ 1 kg) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 30 m².

Manguster (> 1 kg) och mungoer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m².

Djuren har en rastgård vars yta är minst 50 m².

Binturonger, sibetkatter och fossa skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 40 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 80 m².

Övriga sibetdjur (till exempel genetter, palmmårdar) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 40 m².

3.1.13. Säldjur (*Pinnipedia*)

I ett förvaringsutrymme för säldjur skall det vara möjligt för djuren att använda landområdet till vila och vård av ungar. Övergången mellan land och vatten skall vara utformad så att djuren lätt kan ta sig mellan dem.

Sådana arter av säldjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Botten i säldjurens vattenbassäng är profilerad.

Valrossar och sjöelefanter skall ha en rastgård vars yta är minst 800 m². Av rastgården skall minst 600 m² utgöras av en vattenbassäng. Det genomsnittliga vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 5 m.

Öronsälar skall ha en rastgård vars yta är minst 600 m². Av rastgården skall minst 400 m² utgöras av en vattenbassäng. Det genomsnittliga vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 3 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme. I inomhusutrymmet skall det då finnas en vattenbassäng vars yta är minst 100 m² och genomsnittliga vattendjup minst 3 m. I inomhusutrymmet skall det dessutom finnas ett landområde på minst 4 m² per djur, dock så att landområdets totala yta alltid är minst 20 m².

Egentliga sälar skall ha en rastgård vars yta är minst 300 m². Av rastgården skall minst 200 m² utgöras av en vattenbassäng. Det genomsnittliga vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 3 m.

3.1.14. Elefantdjur (*Proboscidea*)

I ett förvaringsutrymme för elefantdjur skall det vara möjligt för djuren att gnida sig mot till exempel träd eller klippor samt att bada i vatten och damm.

Elefanter skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 200 m². Inomhusutrymmet skall ha golvvärme. Djuren skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 2000 m².

En inhägnad för isolering av hanar har en yta på minst 500 m².

Elefanter hålls i grupper bestående av minst tre djur.

3.1.15. Klippgrävlingar (*Hyracoidea*)

I ett förvaringsutrymme för klippgrävlingar skall djuren ha klättermöjligheter, beroende på artens behov antingen på klippor eller i träd. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas bottenmaterial som lämpar sig för grävning.

Klippgrävlingar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 3 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m².

Ett förvaringsutrymme för trädlevande klippgrävlingar skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 50 m².

3.1.16. Sirendjur (*Sirenia*)

Sirendjur skall ha en uppvärmd, tredelad vattenbassäng vars yta är minst 600 m² per grupp på tre djur. Vattendjupet skall vara minst 2,5 m. I vattenbassängen skall det dessutom finnas ett lämpligt, grundare område vars djup få vara högst 0,4 – 1 m.

Sirendjur skall hållas i grupper bestående av minst tre djur.

I sirendjurens vattenbassäng finns det små öar.

3.1.17. Uddatåiga hovdjur (*Perissodactyla*)

3.1.17.1. Hästdjur (*Equidae*)

I ett förvaringsutrymme för hästdjur skall djuren ha möjlighet att röra sig i grupp, rulla sig och gnida sig mot till exempel träd.

Sådana arter av hästdjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Hästdjur skall ha en rastgård vars yta är minst 2000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

3.1.17.2. Noshörningar (*Rhinocerotidae*)

I ett förvaringsutrymme för noshörningar skall djuren ha möjlighet att gnida sig mot till exempel stenar eller trädstammar. I ett förvaringsutrymme för noshörningar skall det finnas ett vattenområde för bad samt en gyttjepöl.

Noshörningar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 100 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 2500 m².

3.1.17.3. Tapirer (*Tapiridae*)

I ett förvaringsutrymme för tapirer skall det vara möjligt att bada i vatten både i inomhusutrymmet och i rastgården. I inomhusutrymmet skall det finnas tillräckligt med torrströ.

Tapirer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 700 m².

3.1.18. Partåiga hovdjur (*Artiodactyla*)

3.1.18.1. Flodhästar (*Hippopotamidae*)

I ett förvaringsutrymme för flodhästar skall övergången mellan land och vatten vara utformad så att djuren lätt kan ta sig mellan dem.

Flodhästar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 100 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 40 m². I vattenbassängen skall det finnas ett område där vattendjupet är minst 2 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 2000 m². Av rastgården skall minst 700 m² utgöras av en vattenbassäng. I vattenbassängen skall det finnas ett tillräckligt stort område avsett för simning och dykning, där vattendjupet är minst 2 m.

Dvärgflodhästar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 30 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 70 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 30 m². I vattenbassängen skall det finnas ett område där vattendjupet är minst 1,3 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 250 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 1000 m². Av rastgården skall minst 300 m² utgöras av en vattenbassäng. I vattenbassängen skall det finnas ett tillräckligt stort område avsett för simning och dykning, där vattendjupet är minst 1,3 m.

3.1.18.2. Svin (*Suidae*) och navelsvin (*Tayassuidae*)

I ett förvaringsutrymme för svin och navelsvin skall det vara möjligt för djuren att gräva och böka. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas möjligheter till gyttjebad. I inomhusutrymmet skall det finnas tillräckligt med torrströ.

Sådana arter av svin som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

I ett förvaringsutrymme för svin och navelsvin finns det en vattenbassäng.

Vildsvin skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m².

Övriga svin (till exempel vårtsvin, busksvin) och navelsvin skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 700 m².

3.1.18.3. Kameldjur (*Camelidae*)

Sådana arter av kameldjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Kameler skall ha en rastgård vars yta är minst 2500 m².

Dromedarer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 25 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 2500 m².

Övriga kameldjur (guanacor, vikunjor, lamor, alpackor) skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 15 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

3.1.18.4. Gaffelantiloper (*Antilocapridae*)

I ett förvaringsutrymme för gaffelantiloper skall det finnas tillräckligt med skydd mot insyn.

Gaffelantiloper skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 15 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

3.1.18.5. Slidhornsdjur (*Bovidae*)

I ett förvaringsutrymme för slidhornsdjur skall det finnas tillräckligt med skydd mot insyn och, om artens behov kräver det, en vattenbassäng. Om artens behov kräver det skall det vara möjligt för djuren att klättra och rulla sig i sand.

Sådana arter av slidhornsdjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Små antiloper (< 70 kg) och gaseller (till exempel saiga-antiloper, besoarantiloper, impalor) skall ha en rastgård, vars yta är minst 1000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 6 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m².

Stora antiloper (> 70 kg; till exempel gnuer, oryxantiloper, koantiloper) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 25 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 2500 m².

Klippspringare, dvärgantiloper, dikdik-antiloper och beira skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

I ett förvaringsutrymme för klippspringare skall det finnas klippor för klättring.

Oxdjur (≤ 300 kg; till exempel nilgauantiloper, kuduantiloper, bongoantiloper, sitatunga) skall ha en rastgård vars yta är minst 1500 m^2 . Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 12 m^2 per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 30 m^2 .

I en rastgård för sitatunga skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 30 m^2 .

Oxdjur (> 300 kg; till exempel bufflar, visenter, elandantiloper, bantenger, gaurer) skall ha en rastgård vars yta är minst 2500 m^2 . Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 15 m^2 per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 40 m^2 . Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I inomhusutrymmet och i rastgården för vattenbufflar och kafferbufflar skall finnas en vattenbassäng. Vattenbassängen i rastgården skall vara så stor att alla djur ryms att bada samtidigt.

Anoa skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 12 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 25 m^2 . Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 700 m^2 .

I ett förvaringsutrymme för anoa skall det finnas en vattenbassäng.

Getter och får skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m^2 . Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 4 m^2 per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m^2 . Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

I ett förvaringsutrymme för arter som lever i bergen skall det finnas klippor för klättring.

Övriga getdjur (till exempel taki, myskoxar) skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m^2 . Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 9 m^2 per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m^2 . Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

3.1.18.6. Hjortdjur (*Cervidae*)

I ett förvaringsutrymme för hjortdjur skall det vara möjligt för djuren att dra sig undan från sina artfränder. I ett förvaringsutrymme för småväxta arter skall det finnas tillräckligt med gömställen. I rastgården skall det dessutom finnas träd att gnida hornen mot.

Sådana arter av hjortdjur som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Små hjortdjur (till exempel rådjur, muntjaker) skall ha en rastgård vars yta är minst 700 m^2 . Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 5 m^2 per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m^2 . Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Kinesiska vattenrådjur och puduhjortar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m^2 . Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m^2 .

Medelstora hjorddjur (till exempel renar, vitsvanshjortar, dovhjortar) skall ha en rastgård vars yta är minst 1000 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Stora hjorddjur (till exempel älgar, kronhjortar, barasingahjortar) skall ha en rastgård vars yta är minst 2500 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 9 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 25 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

3.1.18.7. Giraffdjur (*Giraffidae*)

I ett förvaringsutrymme för giraffdjur skall det vara möjligt för djuren att äta även på en för arten typisk höjd.

Giraffer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 100 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 6 m högt. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 4000 m².

Okapier skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 50 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 100 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 1000 m². I rastgården skall det finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

3.1.18.8. Myskhjortar (*Moschidae*)

Myskhjortar skall ha ett inomhusutrymme på minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

I ett förvaringsutrymme för myskhjortar skall det finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

3.1.18.9. Mushjortar (*Tragulidae*)

Mushjortar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m².

I ett förvaringsutrymme för mushjortar skall det finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Mushjortar har två separata inomhusutrymmen.

I rastgården finns det ett vattenområde.

Bilaga 4. Särskilda krav som gäller fågelhållning

4.1. Fåglar (Aves)

De utrymmeskrav som gäller förvaringsutrymmen avsedda för fåglar tillämpas på enskilda fåglar jämte ungar samt på parvis levande fåglar jämte ungar eller fåglar som lever i en grupp, som kommer bra överens, jämte ungar, om inte något annat särskilt bestäms nedan. Har minimikraven på utrymme angetts för ett djur, avses med detta ett fullvuxet djur.

I ett förvaringsutrymme för fåglar skall det finnas lämplig stimulans. För fåglar som hålls i grupp skall sittpinnarna placeras i buren på så sätt att alla gruppens fåglar samtidigt kan sitta på sittpinnarna om de vill, utan att störas av andra. Sittpinnarna skall vara placerade på det viset att fåglarna har tillräckligt med utrymme att flyga eller annars röra sig i buren.

I förvaringsutrymmet skall fåglar, om artens behov kräver det, ha möjlighet till dagliga bad i sand eller vatten.

Det skall finnas tillräckligt med utrymme på fåglarnas utfodrings- och vattningsställe så att det inte uppstår onödig konkurrens om dricka eller mat. Fåglarna skall vid behov ha tillgång till grus av lagom storlek för matsmältningen.

Med en fågels storlek avses i denna bilaga den genomsnittliga totallängden av en fullvuxen fågel av arten, mätt från näbbspets till stjärtspets.

Den översta sittpinnen i ett förvaringsutrymme för fåglar är belägen ovanför människans ögonnivå.

4.1.1. Strutsfåglar (*Struthioniformes*), nandufåglar (*Rheiformes*) och kasuarfåglar (*Casuariiformes*)

I ett förvaringsutrymme för strutsfåglar skall djuren ha möjligheter till tillräcklig motion i en öppen terräng.

Strutsar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 1000 m².

I förvaringsutrymmet skall det vara möjligt för strutsarna att bada i sand.

Emuer, nanduer och kasuarer skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 10 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m². Inomhusutrymmet skall vara minst 2,5 m högt. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 500 m².

I förvaringsutrymmet är det möjligt för emuerna att bada i vatten.

4.1.2. Kivifåglar (*Apterygiformes*)

I ett förvaringsutrymme för kivifåglar skall djuren ha möjlighet att böka i förvaringsutrymmets botten. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Kivier skall ha ett uppvärmbart, tvådelat inomhusutrymme på minst 50 m² per två djur. Dessutom skall djuren ha en rastgård som kan delas i två delar och vars yta är minst 50 m² per två djur.

4.1.3. Pingvinfåglar (*Sphenisciformes*)

I ett förvaringsutrymme för pingvinfåglar skall djuren ha möjlighet till simning och dykning samt till häckning på land.

Små pingviner skall ha ett inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 25 m². Temperaturen i inomhusutrymmet skall gå att justera så att den är lämplig för artens behov. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 10 m² och vattendjup minst 1,5 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 100 m². Av rastgården skall minst 50 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 1,5 m.

Vattenbassängens botten är profilerad.

Stora pingviner (kungspingviner och kejsarpingviner) skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 25 m². Temperaturen i inomhusutrymmet skall gå att justera så att den är lämplig för artens behov. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 10 m² och vattendjup minst 2 m. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m². Av rastgården skall minst 100 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 2 m.

Vattenbassängens botten är profilerad.

4.1.4. Lomfåglar (*Gaviiformes*) och doppingfåglar (*Podicipediformes*)

I ett förvaringsutrymme för lomfåglar och doppingfåglar skall det vara möjligt för djuren att simma och dyka.

Sådana arter av lomfåglar och doppingfåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Lomfåglar och doppingfåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 100 m². Av rastgården skall minst 75 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 1 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 10 m² och vattendjup minst 1 m.

4.1.5. Stormfåglar (*Procellariiformes*) och pelikanfåglar (*Pelecaniformes*)

I ett förvaringsutrymme för stormfåglar och pelikanfåglar skall det vara möjligt för djuren att simma och dyka.

Sådana arter av stormfåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Stormfåglar och pelikanfåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 150 m². Av rastgården skall minst 100 m² utgöras av en vattenbassäng. Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst 1,5 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Inomhusutrymmet skall vara minst 2,5 m högt. I inomhusutrymmet skall det dessutom finnas en vattenbassäng vars yta är minst 10 m² och vattendjup minst 1,5 m.

4.1.6. Storkfåglar (*Ciconiiformes*) och tran- och rallfåglar (*Gruiformes*)

I ett förvaringsutrymme för storkfåglar och tran- och rallfåglar skall det vara möjligt för djuren att bada och söka föda på ett grunt vattenområde samt simma, om artens behov kräver det. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Flamingor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 150 m². Av rastgården skall minst 20 m² utgöras av en vattenbassäng. I vattenbassängen skall det finnas grunda områden. I rastgården skall det dessutom finnas lämpligt jordmaterial för bobygge.

Storkar, små tranor och ibisar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng. Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 150 m². I rastgården skall det finnas en vattenbassäng.

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Stora tranor och trappar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 250 m². I rastgården skall det finnas en vattenbassäng.

Förvaringsutrymmet skall vara minst 2,5 m högt.

Tranor skall ha en vattenbassäng i inomhusutrymmet.

Övriga tran- och rallfåglar (till exempel rörhönor, sothönor, trumpetarfåglar) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 15 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m². Andra än tropiska arter skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 50 m². Av rastgården skall minst 20 m² utgöras av en vattenbassäng.

4.1.7. Andfåglar (*Anseriformes*) och vadarfåglar (*Charadriiformes*)

I ett förvaringsutrymme för andfåglar och vadarfåglar skall det vara möjligt för djuren att bada och vid behov simma och dyka samt leta föda på ett grunt vattenområde. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Sådana arter av andfåglar och vadarfåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Änder, dykänder och alkor skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 15 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m². Andra än tropiska änder och dykänder skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m². Av rastgården skall minst 20 m² utgöras av en vattenbassäng.

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Svanar och gäss skall ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 200 m². Av rastgården skall minst 50 m² utgöras av en vattenbassäng.

I en rastgård för svanar och gäss finns det tillräckligt med gräsbevuxet område för bete.

Måsar och tärnor skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m² och höjd minst 3 m. Av rastgården skall minst 20 m² utgöras av en vattenbassäng. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 5 m².

Övriga vadarfåglar skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². I inomhusutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst 3 m². Andra än tropiska vadarfåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m². I rastgården skall det dessutom finnas en vattenbassäng.

4.1.8. Dagrovfåglar (*Falconiformes*)

Sådana arter av dagrovfåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Dagrovfåglar (≤ 40 cm; till exempel sparvhökar, tornfalkar) skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m² och höjd minst 3 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Dagrovfåglar (> 40 cm; till exempel bivråkar, duvhökar) skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m² och höjd minst 4 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Örnar, gamar, kondorer och fiskgjusar skall ha en rastgård vars yta är minst 200 m² och höjd minst 5 m. Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 4 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 20 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Inomhusutrymmet skall vara minst 3 m högt.

4.1.9. Ugglor (*Strigiformes*) och skärrfåglar (*Caprimulgiformes*)

Sådana arter av ugglor som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Ugglor (< 25 cm; till exempel sparvugglor, minervaugglor) skall ha en rastgård vars yta är minst 15 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 5 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Ugglor (25 – 50 cm; till exempel hökugglor, hornugglor, pärlugglor) samt skärrfåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

Ugglor (> 50 cm; till exempel berguvar, lappugglor, fjällugglor) skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m². Dessutom skall djuren, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 10 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart.

4.1.10. Hönsfåglar (*Galliformes*) och stubbstjärthöns (*Tinamiformes*)

I ett förvaringsutrymme för hönsfåglar och stubbstjärthöns skall fåglarna ha tillgång till grus av lagom storlek för matsmältningen samt tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Sådana arter av hönsfåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Om tropiska hönsfåglar eller stubbstjärthöns hålls i ett inomhusutrymme året runt, skall inomhusutrymmets yta då vara åtminstone lika stor som rastgårdens minimiyta.

Hönsfåglar (≤ 50 cm) och stubbstjärthöns skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 15 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska hönsfåglar och stubbstjärthöns skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m².

Hönsfåglar (> 50 cm) skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 30 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska hönsfåglar och stubbstjärthöns skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m².

4.1.11. Duvfåglar (*Columbiformes*)

I ett förvaringsutrymme för duvfåglar skall det finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Om tropiska duvfåglar hålls i ett inomhusutrymme året runt, skall inomhusutrymmets yta då vara minst lika stor som rastgårdens minimiyta.

Duvor (≤ 40 cm) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 1 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m^2 . Andra än tropiska duvor skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 20 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Duvor (> 40 cm) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 30 m^2 . Andra än tropiska duvor skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 30 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

4.1.12. Papegojfåglar (*Psittaciformes*)

Inredningen i ett förvaringsutrymme för papegojfåglar skall vara sådan att djuren har möjligheter att klättra och hacka sönder kvistar. Vid hållande av papegojor skall särskild uppmärksamhet fästas vid att det finns tillräckligt med stimulans för fåglarna. I förvaringsutrymmet skall det vara möjligt för fåglarna att bada i vatten.

Papegojor (< 20 cm; till exempel dvärgpapegojor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst $0,5 \text{ m}^2$ per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 4 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 2 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 4 m^2 .

Papegojor (20 – 40 cm; till exempel kilstjärtparakiter) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 1 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 7 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 2,5 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 1 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 7 m^2 .

Papegojor (> 40 cm; till exempel arapapegojor, stora kakaduor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 15 m^2 .

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 2 m^2 per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 15 m^2 .

Kea och ugglepapegojor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 20 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 30 m².

4.1.13. Gökfåglar (*Cuculiformes*)

I ett förvaringsutrymme för gökfåglar skall det finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Om tropiska gökfåglar hålls i ett inomhusutrymme året runt, skall inomhusutrymmets yta då vara minst lika stor som rastgårdens minimiyta.

Gökfåglar (≤ 30 cm) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 12 m². Andra än tropiska gökfåglar skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 20 m².

Gökfåglar (> 30 cm) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 12 m². Andra än tropiska gökfåglar skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 30 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

4.1.14. Seglarfåglar (*Apodiformes*)

I ett förvaringsutrymme för seglarfåglar skall det finnas väggar eller konstruktioner som lämpar sig för bobygge.

Seglare, tornseglare och kolibrier skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m². Andra än kolibrier skall dessutom ha en rastgård vars yta är minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 50 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

4.1.15. Blåkråkefåglar (*Coraciiformes*)

I ett förvaringsutrymme för blåkråkefåglar skall det, om artens behov kräver, vara möjligt för djuren att bada eller dyka i vatten och det skall finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Kungsfiskare skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 15 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 15 m².

Övriga blåkråkefåglar (till exempel näshornsfåglar, motmoter, blåkråkor) skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 15 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Djuren har en rastgård vars yta är minst 30 m².

4.1.16. Hackspettartade fåglar (*Piciformes*), musfåglar (*Coliiformes*) och trogoner (*Trogoniformes*)

I ett förvaringsutrymme för hackspettartade fåglar skall det, om artens behov kräver, finnas murkna trädstammar för klättring, sökande efter mat och byggande av bohålor.

Sådana arter av hackspettartade fåglar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Hackspettartade fåglar (≤ 30 cm), musfåglar och trogoner skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 10 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska hackspettartade fåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Hackspettartade fåglar (> 30 cm; till exempel spillkråkor, stora tukaner) skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 20 m² per två djur. Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska hackspettartade fåglar skall ha en rastgård vars yta är minst 50 m² per två djur.

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

4.1.17. Tättingar (*Passeriformes*)

Sådana arter av tättingar som är lämpliga för utomhushållning året runt får hållas i rastgård året runt.

Tättingar (< 20 cm) skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 6 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska tättingar skall ha en rastgård vars yta är minst 1 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 8 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 2 m högt.

Tättingar (20 – 40 cm) skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 12 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska tättingar skall ha en rastgård vars yta är minst 2 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 12 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Tättingar (> 40 cm) och paradisfåglar skall, om artens behov kräver det, ha ett inomhusutrymme på minst 3 m² per djur, dock så att den totala ytan då alltid är minst 30 m². Om artens behov kräver det skall inomhusutrymmet vara uppvärmbart. Andra än tropiska tättingar skall ha en rastgård vars yta är minst 30 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 4 m högt.

Svalor skall ha ett uppvärmbart inomhusutrymme på minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m². Dessutom skall djuren ha en rastgård vars yta är minst 5 m² per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 m².

Förvaringsutrymmet skall vara minst 3 m högt.

Bilaga 5. Särskilda krav som gäller hållande av kräddjur och groddjur

5.1. Kräddjur och groddjur

Lock, luckor och andra motsvarande konstruktioner i förvaringsutrymmen avsedda för hållande av kräddjur och groddjur skall kunna stängas på ett behörigt sätt. Förvaringsutrymmen som innehåller giftiga eller på andra sätt farliga djur skall kunna låsas och de skall märkas med en varning angående djurets farlighet.

I förvaringsutrymmet skall det finnas bottenmaterial som är lämpligt för djurarten i fråga. Om artens behov kräver det skall det finnas så mycket av materialet att djuret kan gräva ned sig i det. Bottenmaterialets fuktighet skall vara anpassad efter djurartens behov. I förvaringsutrymmet skall det finnas tillräckligt med för djurarten lämpliga gömställen. Om flera djur hålls i samma utrymme skall de ha möjlighet att gömma sig alla samtidigt.

I ett förvaringsutrymme avsett för ett djur av en sådan art till vars levnadsvanor klättring hör skall det finnas lämpliga grenar eller motsvarande konstruktioner på vilka djuret kan klättra och om det önskar, vila sig i en för djuret naturlig ställning.

I ett förvaringsutrymme avsett för ett djur av en sådan art till vars levnadsvanor simning eller vistelse i vatten hör skall det finnas en vattenbassäng. Vattenbassängens storlek och vattenmängd skall motsvara djurartens behov. Om flera djur hålls i samma förvaringsutrymme skall alla samtidigt kunna vistas i bassängen eller på det torra området. Övergången mellan land och vatten skall vara utformad så att djuren lätt kan ta sig mellan dem.

Vid hållning av kräddjur och groddjur skall särskild uppmärksamhet fästas vid luftfuktigheten i förvaringsutrymmet samt vid luftens och vattnets kvalitet och temperatur. Vattnet skall renas och bytas ut tillräckligt ofta.

I förvaringsutrymmet skall den allmänna temperaturen vara typisk för arten. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas skuggiga ställen samt särskilda ställen där djuren kan värma sig och dessa skall vara ljusa och ha en högre temperatur än den allmänna temperaturen i förvaringsutrymmet. Det skall vara möjligt för djuret att fritt välja uppehållsplatser med både olika temperaturer och ljus.

I förvaringsutrymmet skall belysningens styrka och kvalitet samt belysningsperiodernas förläggning och längd vara lämpliga för djurarten i fråga. Om artens behov kräver det skall djuren dagligen få naturlig belysning eller artificiell belysning som efterliknar naturlig belysning. I förvaringsutrymmet skall det dessutom vid behov finnas en ultraviolet lamp.

Sådana djur som dricker vattendroppar från föremål eller sin egen kropp skall ha tillgång till droppande vatten eller så skall förvaringsutrymmet dagligen sprejas med vatten i enlighet med artens behov.

Det skall ordnas möjligheter för djuren att lägga ägg eller föda på ett sådant ställe som är lämpligt för artens behov.

5.2. Kräldjur (*Reptilia*)

De utrymmeskrav som gäller förvaringsutrymmen avsedda för kräldjur tillämpas på kräldjur som hålls ensamma eller i par om inte något annat särskilt bestäms nedan. Minimikraven på utrymme bestäms då enligt storleken av det största djuret som hålls i förvaringsutrymmet.

Om fler än två individer hålls i ett förvaringsutrymme avsett för kräldjur utökas förvaringsutrymmets bottenyta i motsvarande mån med minst 10 % för varje därpåföljande djur om inte något annat särskilt bestäms nedan.

5.2.1. Sköldpaddor (*Testudines*)

I ett förvaringsutrymme för sköldpaddor skall det finnas tillräckligt med gömställen. I ett förvaringsutrymme för landlevande sköldpaddor skall det dessutom vara möjligt för djuren att gräva.

Minimistorleken på ett förvaringsutrymme för sköldpaddor bestäms enligt djurets sköldlängden (sl) och en given koefficient. Sköldlängden mäts rakt från sköldens främre kant till sköldens bakre kant.

Längden på den kortaste väggen i ett förvaringsutrymme för sköldpaddor skall alltid vara minst $sl \times 5$.

Om honor som kan tänkas lägga ägg hålls i förvaringsutrymmet skall ett för artens behov lämpligt ställe att lägga ägg på ordnas. Ägglägningsstället skall vara skyddat, lagom fuktigt och bottenmaterialet skall vara lämpligt för artens behov. På ägglägningsstället skall bottenmaterialets djup vara åtminstone $sl \times 0,8$.

Botten i sköldpaddornas förvaringsutrymme är profilerad.

5.2.1.1. Landsköldpaddor (*Testudinidae*)

Landsköldpaddor: förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $sl^2 \times 80$, dock så att den totala ytan alltid är minst $1,8 \text{ m}^2$. Om artens behov kräver det skall det finnas en vattenbassäng i förvaringsutrymmet.

5.2.1.2. Havssköldpaddor (*Cheloniidae*) och havslädersköldpaddor (*Dermochelyidae*)

Havssköldpaddor och havslädersköldpaddor: i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $sl^2 \times 200$, dock så att den totala ytan alltid är minst 3 m^2 . Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst $sl \times 3$. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas ett landområde vars yta är minst $sl^2 \times 6$.

5.2.1.3. Övriga sköldpaddor

Landlevande (terrestra) sköldpaddor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $sl^2 \times 60$, dock så att den totala ytan alltid är minst $1,8 \text{ m}^2$. Om artens behov kräver det skall det finnas en vattenbassäng i förvaringsutrymmet.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) sköldpaddor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $sl^2 \times 55$. I förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $sl^2 \times 40$, dock så att den totala ytan alltid är minst 1 m^2 . Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst $sl \times 1,8$.

Vattenlevande (akvatiska) sköldpaddor; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $sl^2 \times 60$, dock så att den totala ytan alltid är minst 2 m^2 . Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst $sl \times 2$. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas ett landområde vars yta är minst $sl^2 \times 8$.

5.2.2. Krokodilartade kräldjur (*Crocodylia*)

I ett förvaringsutrymme för krokodilartade kräldjur skall det finnas tillräckligt med gömställen både på land och i vattnet.

Minimistorleken på ett förvaringsutrymme för krokodilartade kräldjur bestäms enligt djurets längd (l) och en given koefficient. Längden mäts från nosspets till svansspets. Om fler än två individer hålls i samma förvaringsutrymme utökas landområdets yta i motsvarande mån med minst 10 % för varje därpåföljande djur och vattenområdets yta med minst 20 % för varje därpåföljande djur.

Om honor som kan tänkas lägga ägg hålls i förvaringsutrymmet skall ett för artens behov lämpligt ställe att lägga ägg på ordnas. Ägglägningsstället skall vara skyddat, lagom fuktigt och bottenmaterialet skall vara lämpligt för artens behov. På ägglägningsstället skall bottenmaterialets djup vara åtminstone $l \times 0,1$, dock så att det totala djupet alltid är minst 30 cm.

Krokodilartade kräldjur $\leq 250 \text{ cm}$; landområdet i förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 1,5$ per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 1 m^2 . I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 2,5$ per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 2 m^2 . Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst $l \times 0,3$, dock så att vattendjupet alltid är minst 40 cm.

Krokodilartade kräldjur $> 250 \text{ cm}$; landområdet i förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 0,75$ per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 10 m^2 . I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 2$ per djur, dock så att den totala ytan alltid är minst 16 m^2 . Vattendjupet i vattenbassängen skall vara minst $l \times 0,25$, dock så att vattendjupet alltid är minst 75 cm.

5.2.3. Ormar (*Serpentes*)

I ett förvaringsutrymme för ormar skall det, om artens behov kräver, finnas en vattenbassäng samt möjligheter att gräva ned sig och klättra. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Om honor som kan tänkas lägga ägg eller föda hålls i förvaringsutrymmet, skall för djuren ordnas ett för artens behov lämpligt ställe att lägga ägg eller föda på.

Minimistorleken på ett förvaringsutrymme för ormar bestäms enligt djurets längd (l) och en given koefficient. Ett förvaringsutrymme avsett för ormar behöver dock inte vara över 2,5 m brett.

5.2.3.1. Äkta blindormar (*Leptotyphlopidae*), **maskormar** (*Anomalepididae*, *Typhlopidae*), **rullormar** (*Aniliidae*), **cylinderormar** (*Cylindrophiidae*), **korallcylinderormar** (*Anomochilidae*) **och sköldsvansormar** (*Uropeltidae*)

Längden på ett förvaringsutrymme för ormar skall vara minst l x 1 , bredden minst l x 0,75 och höjden minst l x 0,75.

I förvaringsutrymmet skall det finnas för arten passande bottenmaterial, vars djup skall vara minst l x 0,5.

5.2.3.2. Boaormar (*Boidae*), **ledkäksboaormar** (*Tropidophiidae*), **Mauritiusboor** (*Bolyeridae*), **pytonormar** (*Pythonidae*), **glansormar** (*Xenopeltidae*) **och jordhuggormar** (*Atractaspididae*)

Landlevande (terrestra) ormar; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,5, dock så att höjden inte behöver vara över 1,7 m.

Delvis trädlevande (semiarboreala) ormar ≤ 1,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,75.

Delvis trädlevande (semiarboreala) ormar > 1,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 0,75, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,75, dock så att höjden inte behöver vara över 2 m.

Trädlevande (arboreala) ormar ≤ 1,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 1,2.

Trädlevande (arboreala) ormar > 1,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 0,75, bredden minst l x 0,5 och höjden minst 2 m.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) ormar ≤ 3,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,5. Minst 50 % av förvaringsutrymmets minimiyta skall utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup är minst 20 cm.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) ormar > 3,5 m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 0,75, bredden minst l x 0,5 och höjden minst 1,7 m. Minst 50 % av förvaringsutrymmets minimiyta skall utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup är minst 40 cm.

5.2.3.3. Snokar (*Colubridae*), giftsnokar (*Elapidae*), huggormar (*Viperidae*) och skal- lerormar (*Crotalidae*)

Landlevande (terrestra) ormar $\leq 2,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1,2, bredden minst l x 0,75 och höjden minst l x 0,5.

Landlevande (terrestra) ormar $> 2,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1,2, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,5, dock så att höjden inte behöver vara över 1,7 m.

Delvis trädlevande (semiarboreala) ormar $\leq 1,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,75.

Delvis trädlevande (semiarboreala) ormar $> 1,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 0,75, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,75, dock så att höjden inte behöver vara över 2 m.

Trädlevande (arboreala) ormar $\leq 1,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 1,2.

Trädlevande (arboreala) ormar $> 1,5$ m; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 0,75, bredden minst l x 0,5 och höjden minst 2 m.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) ormar; längden på ett förvaringsutrymme skall vara minst l x 1, bredden minst l x 0,5 och höjden minst l x 0,5, dock så att höjden inte behöver vara över 1,7 m. Minst 50 % av förvaringsutrymmets minimiyta skall utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup är minst 20 cm.

5.2.3.4. Vårtormar (*Achrochordidae*), havsormar (*Hydrophiidae*) och vattensnokar (*Homalopsinae*)

Vårtormar och äkta vattensnokar; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars längd är minst l x 1, bredd minst l x 0,75 och vattendjup minst l x 0,5. Om artens behov kräver det skall det i förvaringsutrymmet dessutom finnas ett landområde som uppfyller artens behov.

Havsormar och plattsvansar; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars längd är minst l x 2, bredd minst l x 0,75 och vattendjup minst l x 1. Om artens behov kräver det skall det i förvaringsutrymmet dessutom finnas ett landområde som uppfyller artens behov.

5.2.4. Ödlor (*Sauria*)

I ett förvaringsutrymme för ödlor skall det, om artens behov kräver, finnas möjligheter att gräva ned sig, klättra eller bada i vatten. Vattendjupet i vattenbassängen skall då vara lämpligt för artens behov. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen och skyddsställen.

Om honor som kan tänkas lägga ägg eller föda hålls i förvaringsutrymmet skall för djuren ordnas ett för artens behov lämpligt ställe att lägga ägg eller föda på.

Minimistorleken på ett förvaringsutrymme för ödlor bestäms enligt djurets längd (l) och en given koefficient. Längden mäts från nospets till svanspets.

Längden på den kortaste väggen i ett förvaringsutrymme för ödlor skall alltid vara minst $l \times 2$.

5.2.4.1. Kameleonter (*Chamaeleonidae*)

Landlevande (terrestra) ödlor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 3$.

Klättrande ödlor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 5$ och höjd på minst $l \times 4$, dock så att höjden inte behöver vara över 2 m.

5.2.4.2. Varaner (*Varanidae*)

Landlevande (terrestra) varaner ≤ 1 m; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 9$ och höjd på minst $l \times 2$, dock så att höjden inte behöver vara över 1,7 m.

Landlevande (terrestra) varaner > 1 m; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 7$ och höjd på minst 1,7 m.

Klättrande varaner; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 6$ och höjd på minst $l \times 3$, dock så att höjden inte behöver vara över 2 m.

5.2.4.3. Övriga ödlor

Landlevande (terrestra) ödlor < 20 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 12$ och höjd på minst $l \times 3$. I ett förvaringsutrymme för semiakvatiska arter skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 3$.

Landlevande (terrestra) ödlor 20 - 50 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 3$. I ett förvaringsutrymme för semiakvatiska arter skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 3$.

Landlevande (terrestra) ödlor > 50 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 6$ och höjd på minst $l \times 2$, dock så att höjden inte behöver vara över 1,7 m. I ett förvaringsutrymme för semiakvatiska arter skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 3$.

Klättrande ödlor < 20 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 4$.

Klättrande ödlor 20 - 50 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 6$ och höjd på minst $l \times 3$.

Klättrande ödlor > 50 cm; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 5$ och höjd på minst $l \times 3$, dock så att höjden inte behöver vara över 2 m.

5.3. Groddjur (*Amphibia*)

Ett djur av en vattenlevande groddjursart skall hållas i vatten. I vattnet skall det på botten finnas lämpliga gömställen för djuren.

Om honor som kan tänkas lägga ägg eller föda hålls i förvaringsutrymmet skall för djuren ordnas ett för artens behov lämpligt ställe att lägga ägg eller föda på.

De utrymmeskrav som gäller förvaringsutrymmen för groddjur tillämpas på fullvuxna groddjur som hålls ensamma eller i par och som uppnått reproduktionsåldern, om inte något annat särskilt bestäms nedan. Minimikraven på utrymme bestäms då enligt storleken på det största djuret som hålls i förvaringsutrymmet.

Om fler än två individer hålls i ett förvaringsutrymme för groddjur utökas förvaringsutrymmets bottenyta i motsvarande mån med minst 10 % för varje därpåföljande djur om inte något annat särskilt bestäms nedan.

5.3.1. Grodor (*Anura*)

I ett förvaringsutrymme för grodor skall det finnas områden med olika temperaturer och fuktigheter samt tillräckligt med gömställen.

Minimistorleken på ett förvaringsutrymme för grodor bestäms enligt kroppslängden (kl) och en given koefficient. Längden mäts från nospets till analöppning.

Längden på den kortaste väggen i ett förvaringsutrymme för grodor skall alltid vara minst kl x 4.

Landlevande (terrestra) grodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst kl² x 40 och höjd på minst kl x 3, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 30 cm. Det skall finnas en vattenbassäng i förvaringsutrymmet.

Trädlevande (arboreala) grodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst kl² x 30 och höjd på minst kl x 8, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 50 cm. Höjden behöver dock inte vara över 2 m. Det skall finnas en vattenbassäng i förvaringsutrymmet.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) grodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst kl² x 50 och höjd på minst kl x 4, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 30 cm. Minst 25 % av förvaringsutrymmets minimiyta skall utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup är minst kl x 1.

Vattenlevande (akvatiska) grodor; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst kl² x 50 och vattendjup minst kl x 4, dock så att ytan alltid är minst 50 cm x 30 cm och vattendjupet minst 20 cm. Om artens behov kräver det skall det i förvaringsutrymmet dessutom finnas ett landområde som uppfyller artens behov.

5.3.2. Stjärtgrodor (*Caudata*)

I ett förvaringsutrymme för stjärtgrodor skall det, om artens behov kräver, finnas möjligheter att klättra och gräva ned sig. I förvaringsutrymmet skall det dessutom finnas tillräckligt med gömställen som är lämpliga för artens behov.

Storleken av ett förvaringsutrymme för stjärtgrodor bestäms enligt djurets längd (l) och en given koefficient. Längden mäts från nospets till stjärtspets.

Längden på den kortaste väggen i ett förvaringsutrymme avsett för stjärtgrodor skall alltid vara minst $l \times 2$.

Landlevande (terrestra) stjärtgrodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 2$, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 30 cm. Det skall finnas en vattenbassäng i förvaringsutrymmet.

Trädlevande (arboreala) stjärtgrodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 5$, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 50 cm.

Delvis vattenlevande (semiakvatiska) stjärtgrodor; förvaringsutrymmet skall ha en yta på minst $l^2 \times 8$ och höjd på minst $l \times 3$, dock så att förvaringsutrymmets storlek alltid är minst 50 cm x 30 cm x 30 cm. Minst 40 % av förvaringsutrymmets minimiyta skall utgöras av en vattenbassäng vars vattendjup är minst $l \times 1$.

Stjärtgrodor av släktena *Andrias* och *Cryptobranchus*; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 4$ per djur och vattendjup minst $l \times 0,7$, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 cm x 30 cm och vattendjupet minst 20 cm. Om artens behov kräver det skall det i förvaringsutrymmet dessutom finnas ett landområde som uppfyller artens behov.

Övriga vattenlevande (akvatiska) stjärtgrodor; i förvaringsutrymmet skall det finnas en vattenbassäng vars yta är minst $l^2 \times 8$ och vattendjup minst $l \times 2$, dock så att den totala ytan alltid är minst 50 cm x 30 cm och vattendjupet minst 30 cm. Om artens behov kräver det skall det i förvaringsutrymmet dessutom finnas ett landområde som uppfyller artens behov.

Om artens behov kräver det har stjärtgrodor strömmande vatten i förvaringsutrymmet.

Bilaga 6. Särskilda krav som gäller hållande av fiskar

6.1. Fiskar (*Pisces*)

Mängden akvarievatten, dess kvalitet, temperatur, yta och djup skall vara lämplig med beaktande av fiskart, fiskarnas storlek, antal och levnadsvanor. Akvarievattnet skall vara rent och av god kvalitet och vattenvärdena skall vara lämpliga för arterna i fråga. Vattnet skall bytas ut eller renas regelbundet så att kvaliteten förblir god. I akvariet skall det finnas ett ändamålsenligt system för filtrering och uppvärmning. Man skall se till att vattenvärdena och vattentemperaturen är tillräckligt stabila.

Akvariebelysningens rytm, effekt och nyans skall vara lämplig för de fiskarter som hålls i akvariet.

Akvarieinredningen och bottenmaterialet skall motsvara fiskartens behov. I ett akvarium för bottenlevande fiskar skall bottenytan vara tillräckligt stor. Det skall vid behov finnas gömställen för fiskarna. En av akvariets sidor skall vara skyddad mot insyn om inte akvariets vegetation eller övriga inredning ger fiskarna tillräckligt med skydd eller möjligheter att gömma sig.

Då fiskar väljs ut till akvariet samt då fiskgrupper och fiskarter sammanförs eller då nya fiskar införs i gruppen skall särskild uppmärksamhet fästas vid fiskarnas artbeteende och förhållandena mellan arterna. Stimfiskar skall hållas i grupper på minst sex fiskar.

Fiskar får inte annat än temporärt hållas i ett akvarium med mindre än 120 liter vatten. Fiskar får inte hållas i ett klotformat akvarium vars volym är under 1500 liter.

Döda fiskar skall omedelbart avlägsnas från akvariet.